

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 209.
Archiwum Baworowskich

172. Listy Karola Maxa Kruzera do NN 1731-1733, K. 7.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

10

1732

Львівська біб-ка АН УРСР
ВІДН. РУКОПИСІВ
№ 11 Бабі 72/173

Круґер Кароль Марк
(Kruzer Karol Mark)

Листи до невестки
сестри.

1731, 1732
Богданівці

2 л., 3 арк.
4 арк.

м. пол.

1

Jasnie Wielmożny Mój Panie Castellanie,
Muy wieche mi Panie y Braue

Odebrauſty reſponſ na powtórny reſkrytce moie, azeby ſmy
obmyſlili ſpoſob ruiny Laſu Bolanowskięgo, połowo do Wſi
Tomanowie wſmiana Vigore Działu między moie mi juſiſda
torami, i wſmiana ſwa, należącego, Ze m ſie zreſkrytce po
niekąd przytrzymał, proſze dare ueniam uti in juſta, et rationa
bili cauſa; Namienites mi w pierwyſzym ſwoim na moie piſe
nie reſponſie, ze ten laſ, in Ciruum Circa ieſt o granierony, i ty
ſo requiritur abym Ja iako od ſtarſzego Arata ſuceſſorow juſ que
ſui Schedy porobił, i ad electionem wſmiana One podał: Sędm
zaſ Upraſztat powtórny mſim piſaniem azeby móg widzieć ten
do lument, natoſmi wſmiana Cale w inſzego od piſał, Dłackig
nie wprzod na liſt wſmiana od piſywał mi ſie zdało, aze m Nay
ſtarſzych ludzi moich z Gromady Bolanowski, przed ſiebie wolkował,
Indaguięce iereli wiedzę Granie od Dobr ſomiedziuch, iako to od
Arulicnie

Kruliencie, Pyitarwie, i Roguznego, od których Dobr Lasy zchoďte
sie z lasami Bolanowskiemi; odpowiedzeli mi ze Granie pew
nych niewiedzą, i aby iakowe były Graniczne znaki i tych nie
widzieli; niepamiętają, a żeby wiedzą za ich Pamieci Granicrons,
tylko Styszełi od Swiech antecessorow ze wiedzą zierozat Vrzad
Podkomorego Przemyckiego i ufundowawcy Jury służyło swoje
u liniariony krynicy, pod lillu Dwierzech kontrowersych, venien
tes pro pavis odestat ten ze Vrzad do Trybunatu, Zważę że
Wmim Pan, iakoby mogła subsequi exditiu suo, i choćby na
dekad, to jest ad interim, czy mozes to być bez kruciego żeby tak
Wmim Panu, iakoby imnie prawdę mowit, i miarkował na się między
namiz kontrowersy, i Prensyo. Znam Ja Oblizayo moig Osobie
Wmim Pana, latorema sensus meos unizye natery, et efata Jey
wodricenie przyjmowae, tylko bym chciał bez swi kony wady,
Tym zas czasem nim sie wynajdzie iakowy Sposob do

ialiegu pomiarowania miedzy nami, napisemy miedzy soba, iako
wz. Regule, arely Loddanstru od' dalszey desolauzey tych nie
sczplynych Lasow Supersadowato, Oco i powtornie upraszajze
pijre sie z nalezytym respektom

Jasnie Wielmozeny Imi Pani
Kasprellanowj Unizemie Ktappen

p. s.
Datem byt do Frytackie,
Kizpli wim m Panu wleto
vey opisana Monarchia
Turecka, wize prosze o ode-
stanie oney.

Jasnie Wielmozeny Wmisi Mego
Wsom Pana Wprzymie Zyckliwyr
Pratem y Unizowyr

Luga

Karol Max. Kruger

1733 3
Jasnie wielmożny Mosi Panie kasztellanie
Soy wielec Mosi Panie y Bracie.

Nietylko ex Jure vicinitatis et humanitatis aletez y Colligationis
znamisq dotego zemi nalezato z uktonem moim prezentowacisq
w m m d anu. Ale kiedy z rolnych przyteln a osobliwie dla slabo
sci zdrowia moiego, y niepomyslney drogi; dotego mi dotychczas
prisy niemogto, Vicarcom Brdywic Literam z wyrazeniam
uniżonosi moicy, ktory jako i naywyraznieyszy exprefsyq
Swiadczywy, Upraszac nieprzetacie o sposob iakobysmy mogli
coercere licentiam Ludziom desolauyi Lasu Bolanowskiego, ktory
indies nietylko odpostronnych Ludzi; aletez y od Poddanych
w m m d ana Tamanowskich wieckey ponosi brzydke:

Miatem od w m m d ana wtey mierte przydany sobie Pro
jekt, y nawcytko gotow bytem y iestem pozwolic, to iestcz
przydawoy ze kto z Ludzi Bolanowskich Lub w Mosiackich, Lub
w Usakowie zedrwanmi zastanie, lubtez naimedzych Mięsoach,
tedy wolno ich drwa zabrawoy do upodobania karay, tylko

O podobny Rygor zestrojony w^{ym}ina u^{pr}aszam. Polozites w^{ym}ina
Pan w^{ym}ina swoim Proiekie zedy jako nayprzedy Lasow
byla cadywizya nad tym Zalamowatem sie ze dotych czas
potak wielkim Procesie zarzetym S. P. Imci Pana Sta
nistawa Michala Fredra Pirarza Ziemskego Przemyskie
go a Dziada ^{Imci} w^{ym}ina, na fundamencie iestote
S. P. Ich^{ym} Panow Alexandra y Karola Korniatkow
Diedricow naterotas nietylko Bolanowice, ale y Radocho
niec, ktorzy ceterum cerca pretenduige ograniczenia tych
Dobr przy pozwadi byli; y ten Proces zarzety od Ich^{ym}
Panow Korniatkow komieniony nieborczyk Dziad ^{Imci} w^{ym}ina
w^{ym}ina, a Moy wuy, zarzety in Anno 1635. Urnylit
byl dokonoye gdyby go byla smiere niezastoyta; ze
tedy dotych to konca niewzieto, niewiem tedy iak mo
ze subsepy Dziad do storego Prikat, brukienice Ray
tarowice y inne ceterum cerca Dobra sy w^{ym}ina Procesie

Nawet y Roguzna wies w m m Pana, zacym z tych zachodzących
 okolicznosci niewidze żadnego sposobu do finalnej tych lasow
 exdywizyi, przeciess obviando ulteriori desolationi trzeba
 iaki osobliwy rigor na chłopow wlozyc, poniewaz mam
 relacyę ze ich co Niedziela, y co Targ w Sposwickach po
 kalkanascie wozow bywa, a przeciess nielak wody wityi
 między Branicz pisano, tylko ich na domowę potrzebe y
 na opalenie konserwowano. Niemniej y nato zacych
 musze ze ludzie w m m Pana nadobrowolney drodze bez
 dania okalyi kataruiz y niewinnych rezbaz, iakoto y
 teraz przed moim przyjazdem Otowicka Polanowskiego
 Poddanego, niorszego Sobie na Kamieniu iakies drowno
 z lasu, iakogo per abusum nadywaię Rytarowskię po
 katasowach, pobiti w Rzecz Lauels, y Sietieremu wrieli
 nadywaię ze to nasz las, y gdy requirowano spra

wiedziowski

Sprawiedliwości nie tylko nie uznano, ale jeszcze y Sekiery nie
oddano, o czym ma być wiadomo Samemu Wmⁿⁱ Panu
A dla Boga jeżeli wⁿⁱ Pan rozeist^o Sobie pretensyę
do Kijtarowskięgo Lasu ze dotych czas Skutku nie
wzięto rozgraniczenie, to y Ja podobno y takowę
donik mię powirien pretensyę; Czekam tedy po-
myślnęgo prentbięgo y Tarkawęgo od wⁿⁱ Pana Res-
ponsu, przysięgę knaletytym respektom

J. W. Sę gnosz^o wⁿⁱ mⁿⁱ Panu
mⁿⁱ Panu wⁿⁱ mⁿⁱ Panu
L. S. A. m.

Wmⁿⁱ Sę Wichę mⁿⁱ Panu
Pana Dⁿⁱ wⁿⁱ mⁿⁱ Panu
Pratem y Unio mⁿⁱ Panu

L. S. A.

w Polanowiach dⁿⁱ 2. Decembra 1733. aⁿⁱ Karol Max: Kruxer

Za odestnie Siermieję zabrany w Ludwicie u Człowieka młodego
Potanowskiego drzełwie Włomina Pana, którą dupiromu oddać voz
liasz przy exorcie do Sromady, na fundamenie instrukcyi którą mam
od Włomina Pana, i upewniam ze delinquentow karac serio bede;

Co sie zaś tyce podziatu w lesie tak sobie tego rygore iale duffz
nego z bawienia, tyllko bym rad wiedzial mentem Włomina Pana, jakim
to byc more sposobem, bo kiedy czytam Deleret Trybunalski, to mie
informuie ze Lasem tyllow sie podziacie karano, za roste zaś na Ro
lach Potanowskich do Dzieńca Potanowskiego reverence, a ja
mam relacy od moich Lesnych ze sobie Włomina Pan i do talich ka
rozli pretensyo roscifz, w iest wotra omne fas, et jus. To tedy
czy mi trudnowe ze sie sine aliqua figura jaduuj obense nie będix
; mo gfo

mogło, jeżeli tak jest iako mnie informują, czemu się wierzyć nie chce.
Gdy się tedy ta materya uprości, to będzie najtani sposobem
Geometre poliarauży mu czym mamy się dzielić, Ja w Święta
wyprawaie Człcha mego & pewnych przyczyn na Podole, a podrodzie
znajdując się Łodziej i sumierny Geometra, to byśmy go mogli
Uprościć dostawczy mu nadroge przewodnika. Jeżeli tedy będzie tak
leawego resposudu w kommandans, i jego informacyi. piszę się pan
affectu et Corde

Oboie Obrogu Państwu waszemu Jasnie Wielmożnego Kommandans
do nog padamy. Wpreymie Dyrkcyjnym i sesyrol
& natercy, Estymu kochaigaję
Bratem y Uniowym Sługę

w Polanowicach d. 7. Apriki
1732

Janot Max. Kruger

y narazwie ddaie Lane pitez sie znalezy ty respekten

I. W. Ami wna Pana miery
Dobrodzie uniznie ktaniam
Molute Serdecznym jako
Driad Cataie affektam.

Wnosci Mego wieche
Msiwego Pana y Dobr
dziej. Wziomy

i Ja meio wspannawu obigu
przyjmuie unizonosc
Prewielebno Procyje
Serdecznie Cataie raczki
Wnuki Nasze do nosy
Obajga Dobrodziejstwa
do nosy upadajq

w Polanowicach d 20: Januarij
1731.

Luga

Carol Max: Smerec

1731

Jasnie wielmożny Mści Łochany Dobrodzieciu

Wyierdrażę na Podole wracam Unizwności moie do Wasz
Państwa ile ze potiecom partem serca mego zostawie
tu na rezydencyi, Suplikuję arebysie na mnie remowu
ialo resz inate łtora sie tu zostaje byli Łashaw.

Prosielt od Wm² Pana łomuni łowany respektem ł
łierenia dalszy ruinie Łasa łłueptnie, tyłko to moie
nieserę sie ze mie potrzeba oddata łtego mielca, ana to
treba prereny nas obu, tak wtey mielcy, ialo i łm² Pa
na łsi, ut innotescat łromadom, łarym łereł uidełty
łm² Panu to łobolurich łm² Pan uerynie łro rati
et grato łrzyię łotwem. Prosielt łudany łdy
Łam a łamty łiełie łłedmienny łm² Pana łeraz

7

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.